

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.07.2017

P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli.

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi.
Kontrolerzy:	Jan Dółka – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/9/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. Arkadiusz Kałużny – starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/8/2017 z dnia 4 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie, ul. Warszawskie Przedmieście 10A (zwany dalej „Ośrodkiem” lub „MOPS”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Bożena Budnik – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie. (dowód akta kontr. str. 3)

II. Wprowadzenie

Przedmiotem kontroli była ocena wykorzystania w 2016 r. wybranych dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej, obejmujących:

- świadczenia wychowawcze stanowiące wsparcie rodziny w ramach programu *Rodzina 500+*¹ (dotacja w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdz. 85211 Świadczenie wychowawcze),
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego² (część dotacji ujętej w dziale 852, rozdział 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego).

Na realizację skontrolowanych zadań MOPS wydatkował w 2016 r. dotacje w kwocie łącznej 17.517,4 tys. zł - odpowiednio 15.055,5 tys. zł i 2.461,9 tys. zł dla kolejnych zadań, co stanowiło 99,8% i 99,4% przyznanych środków. Pracownicy Ośrodka realizowali ww. zadania na podstawie upoważnień udzielonych przez Prezydenta Miasta Kutna, statutu i regulaminu organizacyjnego MOPS.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena i jej uzasadnienie

Najwyższa Izba kontroli ocenia pozytywnie³ wykorzystanie przez MOPS badanych dotacji. Ośrodek występował o przekazywanie dotacji na podstawie faktycznego zapotrzebowania. Otrzymane dotacje wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem, tj. na obsługę i wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach programu *Rodzina 500+* oraz świadczeń alimentacyjnych. Świadczenia te przyznawane były w prawidłowy sposób i terminowo wypłacane. Niewykorzystane do końca 2016 r. kwoty dotacji zostały terminowo zwrócone na rachunek Urzędu

¹ Program wprowadzony ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) – dalej „ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci”.

² Zadania realizowane przez MOPS na podstawie ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.), dalej „ustawa o alimentach”.

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, opisowa, negatywna.

Miejskiego w Kutnie. Dane dotyczące wykorzystania badanych dotacji zostały rzetelnie przedstawione w sprawozdaniu budżetowym oraz w sprawozdaniach rzeczowo - finansowych.

IV. Wyniki kontroli

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym MOPS na 2016 r. uwzględniono dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminom w kwotach określonych w informacji Wojewody Łódzkiego, o której mowa w art. 148 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴. Na tej podstawie na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zaplanowano w rozdziale 85212 kwotę 10.844,6 tys. zł. W trakcie roku budżetowego dotacja ta została zwiększona wynikowo do 13.068,1 tys. zł. Zmiany w planie wynikały z faktycznych potrzeb finansowych MOPS na realizację zadań.

(dowód: akta kontroli str. 4-39, 42-94)

Podstawę ujęcia w planie finansowym MOPS wydatków na realizację programu Rodzina 500+ stanowiła decyzja Wojewody Łódzkiego z dnia 22 lutego 2016 r. o zwiększeniu planu dotacji celowych na 2016 r. dla gmin województwa łódzkiego. Dla Miasta Kutna przewidziano w rozdz. 85295 środki w wysokości 59,3 tys. zł, w tym 47,3 tys. zł na wydatki bieżące (§ 2010) oraz 12 tys. zł na wydatki i zakupy inwestycyjne (§ 6310). Środki na realizację programu Rodzina 500+ w wysokości 13.307,2 tys. zł wprowadzono do planu finansowego MOPS na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego z dnia 1 kwietnia 2016 r.⁵. W wyniku zmian dokonanych w ciągu roku budżetowego decyzjami Wojewody Łódzkiego, łączny plan wydatków na realizację programu Rodzina 500+ zwiększono wynikowo do kwoty 15.096,3 tys. zł. Zmiany w planie wynikały z faktycznych potrzeb finansowych MOPS na realizację zadań.

(dowód: akta kontroli str.39-41,95-165)

Ośrodek występował o przekazywanie kwot na realizację Programu 500+ oraz na realizację zadań z zakresu udzielania i obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego (rozdz. 85212) zgodnie z faktycznym zapotrzebowaniem. Otrzymane z Urzędu Miasta Kutno środki przekazywane były w kwotach wynikających ze złożonego zapotrzebowania, w terminach umożliwiających prawidłową wypłatę świadczeń⁶.

(dowód: akta kontroli str. 123-135, 166-190)

W 2016 r. w MOPS złożono 2.847 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz 447 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z czego odpowiednio 2.635 (92,6%) i 420 (94%) zakończonych zostało wydaniem decyzji o przyznaniu świadczenia. Negatywne rozpatrzenie wniosków (odpowiednio 212 i 27) wynikało głównie z przekroczenia kryterium dochodowego⁷.

(dowód: akta kontroli str. 290)

Spośród wniosków zakończonych wydaniem decyzji pozytywnych, szczegółowej analizie poddano 30 wniosków (11,4%) dotyczących świadczenia wychowawczego oraz 15 (3,6%) o ustalenie prawa do świadczenia alimentacyjnego. Kontrola wykazała, że wszystkie wnioski spełniały wymogi formalne, na właściwy okres i we

⁴ Dz. U. z 2016 r., poz.1870 ze zm., dalej „ustawa o finansach publicznych”.

⁵ W dniu 10 maja 2016 r. wydatki z rozdz. 85295 przeniesione zostały do rozdz. 85211.

⁶ Zapotrzebowania na środki MOPS przekazywał do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w formie elektronicznej, przez Centralną Aplikację Statystyczną.

⁷ Odpowiednio 800 zł lub 1.200 zł dla programu Rodzina 500+ lub 750 zł miesięcznie na osobę w rodzinie dla funduszu alimentacyjnego.

właściwie ustalonej kwocie (w przypadku świadczeń alimentacyjnych). Świadczenia przyznawane były osobom uprawnionym do uzyskania danego rodzaju pomocy, jednak w czterech przypadkach dotyczących świadczenia wychowawczego (na 30 weryfikację wskazanych we wnioskach danych z rejestrem PESEL przeprowadzono w trakcie kontroli NIK. Weryfikacja potwierdzała prawidłowość danych wskazanych przez wnioskodawców.

Wyplacone na podstawie badanych decyzji świadczenia zostały terminowo przekazane na rachunki świadczeniobiorców.

(dowód: akta kontroli str. 191-289)

W 2016 r. na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz pokrycie kosztów ich obsługi wydatkowano 15.055,5 tys. zł (99,8% planu po zmianach), z tego na wypłatę świadczeń osobom uprawnionym 14.826 tys. zł (wyplacono 29.723 świadczenia dla 3.547 uprawnionych). Koszty obsługi, łącznie z wdrożeniem tego programu, wyniosły 229,5 tys. zł (1,5% otrzymanej dotacji). Łącznie na zadania realizowane w rozdz. 85212 Ośrodek wydatkował 12.991,1 tys. zł (99,4% przyznanych i przekazanych środków).

Na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego Ośrodek wydatkował w 2016 r. kwotę 2.390,2 tys. zł, tj. o 82,6 tys. zł mniej (3,3%) niż w roku 2015. W ramach tych środków wyplacono 6.030 świadczeń dla 609 osób uprawnionych z 444 rodzin. Koszty obsługi świadczeń wyniosły 71,7 tys. zł (3% otrzymanej dotacji). Łącznie na wypłatę i obsługę świadczeń wydatkowano 2.461,9 tys. zł.

Na zadania realizowane w rozdz. 85212 MOPS wydatkował ogółem 12.991,1 tys. zł (99,4% przyznanych i przekazanych środków).

(dowód: akta kontroli str. 123-135, 166-190)

Niewykorzystane dotacje w rozdz. 85211 (28,8 tys. zł) i 85212 (77 tys. zł) MOPS zwrócił na rachunek Urzędu Miasta w Kutnie w terminie określonym w art. 168 ust. 6 ustawy o finansach publicznych.

(dowód: akta kontroli str. 183, 298-302)

Wysokość zobowiązań dłużników funduszu alimentacyjnego z tytułu dokonanych przez MOPS wypłat świadczeń (wraz z odsetkami) na koniec 2016 r. wzrosła o 15,8% w stosunku do kwoty zobowiązań na koniec 2015 r. (z 16.331,1 tys. zł do 18.912,6 tys. zł). W roku 2016 MOPS wyegzekwował od dłużników funduszu 474,4 tys. zł, tj. 19,8% kwoty wypłaconych w 2016 r. świadczeń oraz 2,5% kwoty należności na dzień 31 grudnia 2016 r.

Kontrola pięciu dokumentacji dłużników funduszu alimentacyjnego za lata 2015 -2016 wykazała, że MOPS podejmował wobec nich działania zgodne z wymogami art. 4-8a i 27 ust. 3 i 3a ustawy o alimentach.

(dowód akta kontr. str. 303-314)

Kwartalne sprawozdania Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za okres od I do IV kwartału 2016 r. przekazano do Urzędu Miasta w Kutnie w terminach określonych w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸, a dane w nich ujęte odpowiadały wielkościom wynikającym z ewidencji księgowej MOPS.

Sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji analizowanych zadań sporządzane były zgodnie ze wzorami określonymi w rozporządzeniach Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów⁹ oraz z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo - finansowych

⁸ Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2015 poz. 2324.

z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego¹⁰. Sprawozdania te były terminowo przekazywane do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.
(dowód akta kontr. str. 315-460)

IV. Wnioski.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹, nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 13 marca 2017 r.

Kontroler:

Arkadiusz Kałużny
starszy inspektor k.p

Podpis

Dyrektor
Delegatury NIK w Łodzi

Przemysław Szewczyk

Podpis

¹⁰ Dz. U. z 2016 poz. 212.

¹¹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.